

شنبليله گیاهی موثر در درمان دیابت

قبل از کشف انسولین و همچنین داروهای ضد دیابت رایج، بیماران دیابتی با گیاهان دارویی و درمان‌های سنتی معالجه می‌شدند.

قبل از کشف انسولین و همچنین داروهای ضد دیابت رایج، بیماران دیابتی با گیاهان دارویی و درمان‌های سنتی معالجه می‌شدند.

به گزارش ایسنا، به نقل از روابط عمومی پژوهشکده گیاهان دارویی جهاددانشگاهی، دکتر حسن فلاح حسینی محقق در زمینه دیابت و عضو هیات علمی این پژوهشکده با اشاره به این که تاکنون تاثیر مثبت بیش از ۱۲۰۰ گیاه دارویی در کاهش میزان گلوکز خون و یا کاهش عوارض ناشی از آن شناخته شده است، عنوان کرد: در ۱۰ تا ۲۰ سال گذشته تحقیقات آزمایشگاهی و همچنین بالینی متعددی روی گیاهان دارویی مورد استفاده در درمان دیابت انجام گرفته است که در تعدادی از آن‌ها اثرات قابل ملاحظه‌ای در کاهش گلوکز خون بیماران دیابتی مشاهده شده است.

این عضو هیات علمی با عنوان این که با توجه به دسترسی به منابع گیاهی، عوارض کمتر گیاه درمانی، مقبولیت برای اکثر بیماران و عدم محدودیت تولید یا واردات مواد اولیه دارویی، تحقیق جهت دستیابی به منبع دارویی گیاهی موثر ضروری به نظر می‌رسد افزود: شنبليله (Trigonella foenum-graecum) یا شنبلید گیاهی نهان‌دانه، از دولپه‌ای‌های جدا گلبرگ است که جزء تیره نخود، تیره فرعی پروانه‌داران راسته گل سرخ است. در طب سنتی ایران شنبليله از نظر طبیعت گرم و خشک بوده و برگ آن جهت تسکین سرفه‌های سرد، ورم طحال و کبد، درد کمر و برودت مثانه به کار می‌رفته است.

وی با اشاره به این که زکریای رازی شنبليله را برای مداوای بیماران دیابتی مورد استفاده قرار می‌داده است اظهار کرد: مواد تشکیل‌دهنده اصلی دانه شامل سایونین‌ها، آلکالوئیدها و فیبرهای موسیلاژی می‌باشند. دانه‌های شنبليله دارای روغن ثابت حاوی اسیدهای چرب ۶ درصد ترکیبات موسیلاژ به میزان ۲۸ درصد و پروتئین ۲۲ درصد، اسید آمینه‌های آزاد، کربوهیدرات‌ها، فلاونوئیدها، روغن فرار، استرول‌ها است.

وی تاکید کرد: در یک مطالعه بالینی که بر روی بیماران دیابتی نوع دوم در پژوهشکده گیاهان دارویی جهاددانشگاهی انجام شد ترکیب بذر این گیاه همراه با تعدادی از گیاهان دارویی دیگر موجب بهبودی بیماری دیابت شد.

فلاح حسینی خاطرنشان کرد: در مطالعات انجام شده در پژوهشکده گیاهان دارویی بر روی این گیاه، مصرف بذر شنبليله، گلوکز خون ناشتا را هم به صورت حاد و مزمن کاهش داده و در یک مطالعه حیوانی، عصاره خشک بذر شنبليله با دوز ۱۵ میلی‌گرم بر کیلوگرم وزن حیوان توانسته است قند خون را در موش‌های سوری دیابتی کاهش دهد. همچنین مشتقات غنی از فیبر عصاره شنبليله باعث کاهش گلوکز و کلسترول خون در سگ‌های دیابتی شده است. در مطالعات بالینی روی انسان دیابتی نیز اثر بخشی این داروی گیاهی در کاهش قند خون مشاهده شده است. در یک مطالعه تجویز روزانه ۱ گرم عصاره خشک هیدروالکلی بذر شنبليله به بیماران مبتلا به دیابت نوع ۲ به مدت ۲ ماه موجب کنترل قند خون شد.

وی تاکید کرد: علاوه بر شنبليله، رعایت رژیم غذایی و ورزش نیز هر دو می‌توانند در کنترل و کاهش قند خون بیماران دیابتی نوع ۲ موثر باشند. در دو مطالعه مشابه دانه شنبليله سطح قند خون را در افراد دیابتی نوع ۲ بهبود بخشید. اما اثر بخشی این داروی گیاهی در تعدادی از مطالعات بالینی رد شده است.